

مرکز پژوهش‌های مطالعات دریایی

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

ICOPMAS

استفاده از روشهای زیستی در حفاظت و ساماندهی مناطق ساحلی

بخش جنوبی دریای خزر

همایون خوشروان

کارشناس ارشد زمین شناسی

مرکز مطالعات و تحقیقات منابع آب دریای خزر

چکیده:

در این مقاله، در رابطه با نحوه تشکیل و وضعیت گسترش و تراکم، خصوصیات هندسی مکانی ساختارهای حفاظت طبیعی^۱ و شرایط عکس العمل ناحیه ساحلی^۲ در مقابل نیروهای فرساینده محیطی^۳ در سواحل جنوبی دریای خزر توضیح داده میشود. سپس با معرفی سیستماتیک گونه های گیاهی سازگار با محیط ساحلی در مناطق مختلف منطقه مورد مطالعه، نقش آنها در تشکیل، حفاظت، تثبیت و پایداری ساختارهای بیاد شده ارزیابی میشود. و در نهایت گونه های کارآمد طبیعی جهت استفاده از آنها در جلوگیری از فرسایش ناحیه پشت ساحل^۴ معرفی میگرددند. بطور اعم با بررسی های بعمل آمده بر روی نقشه های توپوگرافی و عکس های هوایی و تصاویر ماهواره ای، موقعیت گسترش و تراکم تپه های ساحلی و میزان عملکرد فرسایش در مناطق ساحلی با توجه به شرایط زمین شناسی حاکم در بخش جنوبی دریای خزر متغیر میباشد که بازدیدهای صحرائی بعمل آمده این موضوع را تأیید نموده است. همچنین نمونه برداری از گونه های گیاهی سازگار با محیط ساحلی در منطقه مورد مطالعه حاکی از وجود جنسهای مختلفی از تیره های گیاهی علوفه ای، درختچه ای و درختی بوده که هریک از آنها در ایجاد تثبیت و ساماندهی مناطق ساحلی نقش ویژه ای از خود ایفا می کنند.

- 1- Natural protection structure
- 2- Beach or shore reaction
- 3- Environmental erosion forces
- 4- Backshore

Implementing Biological Strategy in Protecting and Organizing Southern Coastal Areas of Caspian Sea

H. Khoshravan., Master of Geology – Caspian Sea Water Supply Study and Research Center

Abstract

In this article, the creation, expansion, aggregation, geometrical characteristics of the location of the natural protection structures and the coast reaction conditions against the environmental erosion factors on the southern coasts of the Caspian Sea are explained. Then, by systematically introducing the studied plant species adjusted to the coast environment in different areas, their roles in creating, protecting and stabilizing the mentioned structured are expressed. And finally, the efficient natural species are introduced in order to be used for preventing the erosion of backshore areas. Generally, with the studies done on the topographical maps, aerial and satellite photos, it is believed that the expansion opportunity and the aggregation of the coastal hills and the amount of erosion in coastal areas are variable according to the geological conditions of the southern coast of the Caspian Sea, where performed field inspections have verified this fact. Moreover, sampling the plant species adjusted to the coast environment in this area indicates the different types of plant, forage, shrub and arboreal species which each play their own significant role in the coastal areas.

Keywords: Caspian Sea; erosion; coastal protection